

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torkih, četrčkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.— Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Posamično številko se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 20. decembra 1896.

„pri lovcu“.

(Dalje)

G. dr. Gregorin je zaključil svoj govor: Nemale važnosti je tudi statistika. To vedo tudi nasprotniki, in zato gledajo, da nas o ljudskem štetju izkažejo kolikor le možno malo. Po številkah, nabranih o ljudskem štetju, se ravna gospoda na Dunaju. Ako ni Slovencev na papirju, jim tudi ne dajo pravice.

Skrb za mir in red je vlada že večinoma odvzela magistratu in se je nadejati, da mu skoro odvzame sploh in povsodi. Tudi to je znamenje, da teh opravi magistrat ni vodil tako, kakor je zahtevala javna korist.

Posebne važnosti je podeljevanje koncesij in nadzorovanje obrti. Tu gre za materialne koristi in ne bi se torej smela delati nekaka razlika med prosilcem in proslcem. Magistrat pa vedno dela razliko. V prvo se niti ne ozira na prošnje, ako so sestavljene v slovenskem jeziku; o nadzorovanju obrti pa je neznanski strog z ljudmi naše stranke, dočim gleda skozi vse prste, ako gre za ljudi njegove stranke. Lepo slovensko petje v krčmah se zabranjuje neizprosno, laško tuljenje pa se dovoljuje do sitega. Vladni organi bi postopali drugače; isti ne bi gledali, ali je prošnja za koncesijo sestavljena laški ali slovenski, in kaznovali bi vsakega, ki se je kaj pregrešil, naj bode že Slovenec ali Italijan.

Kako se nam godi v zemljiško-kulturnih stvarih, to občutite najbolje sami. Tu se prav čisto nič ne skrbi za kmete. Samo, da se dobro godi njim. Oni skrbijo za svojo Piazza grande, za kmeta okoličanskega jim ni mari. A kdo ne ve, da zahteva že državna korist, da se podpira kmet kolikor le možno. Kajti kmet je najzanesljivejši stebel državi. Tudi za povspesevanje vaših koristi bilo bi jako koristno c. k. okr. glavarstvo.

Ne pozabimo vojaških stvari. Z našimi mladeniči občujejo na magistratu kakor da smo kje doli v Kalabriji. Nedavno temu se je prijavil

na magistratu neki novinec Ker pa je zahteval, da ga zapišejo tako, kakor se piše on sam, zmerjali so ga s „ščavo“. Mladenič se je seveda pritožil in nadejamo se, da dobi ukor dotični magistratni organ. Ali žalostno je vendar le, da se tako postopa z nami celó v vojaških stvareh, ko gre vendar za krvni davek.

Iztirjevanje davkov je tudi že odvzela vlada magistratu. Iztirjevanje ni prijetna stvar in vlada bi si gotovo ne bila napravila tega neprijetnega bremena, da ni imela tehničnih razlogov za to. Tudi to je dokaz nezaupanja do mestnega magistrata.

Vidite torej, da bi bilo velikega pomena, ako bi vlada odvzela magistratu ves preneseni delokrog. Vam bi odvzela veliko breme in odpal bi vam jeden del boja. Čim manj moči ima magistrat, tem manje boja bode za vas.

Nasprotniki so se jeli vznemirjati vsled naših shodov. Z jedne strani se tolažijo, da vse skupaj ni nič in da mi ne moremo ničesar doseči; z druge se vam zopet grozé, da bodo še bolj pritiskali na vas, od tretje vas hoté „svariti“ pred nami, češ, da vas mi sleparimo. Mi vas že zato nočemo slepariti, ker smo vaše krvi. Bolj verjetno pa je, da vas hočejo slepariti in zavajati naši nasprotniki. Vsaj njih dela kažejo tako. Očitajo vam, da ste nehvaležni in vam predbacivajo razne zasluzke, ki jih bajé imate v mestu. Ali kaki zasluzki, kake službe so to? Take, katerih ne marajo opravljati Italijani. Naj jedenkrat prevzamejo oni vsa ta vaša opravila in naj puste, da bodo vaši sinovi opravljali službe „konšeljerjev“! (Burna veselost). Lahko rečem, da vaše delo je več vredno, nego znaša vaša plača. Odbor političnega društva je dobro premislil vso akcijo, in ni bil tako neumen, da bi jel zahtevati česa, kar ni mogoče. Vi ostanete vsejedno členi te občine, in obdržite svoje pravice, le — gospodarja bi dobili drugega.

Prej so vas strašili, da pridete pod Sežano, sedaj vas že strašijo z Nabrežino in Dolino. Sicer pa vidimo, da se vzdržujejo na deželi tudi najmanje vasice. Nas imenujejo „aruffapopoli“, nas, ki vas le poučujemo o vaših pravicah! Oni so

„Tako, gospod preglednik“, je rekel sodnik ponižno.

Pop in ključar sta prišla. Jako uljudno sta pozdravila uradnika. On jima je odgovoril, a hladno; še več, niti povprašal ju ni, kako se počutita. To se je zdelo nezaslišano občinskemu predstojniku! Saj je celó okrožni načelnik, kadar je prišel v vas, navadno najprej vprašal: „Kako vam je zdravje?“ In potem: „Kaka je pšenica, oves, koruza?“ Potem je navadno govoril o posamičnih občanah: „Torej Pavel živi v razprtiji z bratom? Tako, tako!“ in potem: „Kaj ugibajo nemirne glave o vladi in uradnikih? Ali so mari zadovoljni, he?“

Kakor se spodobi, sta znala sodnik in občinski predstojnik vedno tako prikrojiti svoja odgovora, da je bil gospod okrožni načelnik čisto zadovoljen. Navadno se je potem veselo zasmejal in kmetje so v občinskih stvareh lahko delali po svoji volji. Ako so hoteli počrniti učitelja, odgnati občinskega pisarja ali celó koga živega odreti in mučiti: vse to jim je bilo dovoljeno, okrožni načelnik bi jim ne branil.

Vpričo tega mladega uradnika pa niso vedeli prav, kako bi poskusili svoje umetnije. Vsem njih

„aruffapopoli“, ne mi, oni hujskajo meščane proti vam. Strašijo vas tudi, ed kodi da bodele dobivali vodo potem. To pa je že smešno: kje je slabše preskrbljeno z vodo, kakor v Trstu? Vsaka vasica na deželi ima svoj dober vodnjak, kaj pa imate vi po okolici? Kaj se vam daje za vaš denar? Naša agitacija stremi le po potrebnem osamosvojenju tržaške okolice, da jo ne bode tiščala železna pest mestnih Lahonov.

Priporočam vam torej najtopleje, da tudi vi vsprejmete nastopno resolucijo:

Javni shod II. okraja tržaške okolice pri Lovcu 20. dec. t. l., smatra sedanje upravne razmere v tržaški okolici neznosnimi in škodljivimi, toliko tržaški okolici, kolikor državnim interesom in zato prosijo okoličani, zbrani na tem shodu, kakor avstrijski državljani, da blagovoli visoka c. k. vlada odvzeti slavnemu mestnemu magistratu tržskemu posle prenesenega ali izročenega delokroga gledé okolice in ustanoviti posebno c. kr. okrajno glavarstvo za isto.

Zborovalci so vidnim zanimanjem sledili izvajanjem govornika in so pritrdjevali istim na različnih mestih. Ko pa je končal, je bilo viharo ploskonje po dvorani. (Pride še.)

Nujni predlog o tifu v Pulji, zanimivo postopanje in razprava.

(Izv. poročilo.)

Početkom večerne seje zbornice poslancev dne 15. decembra je stavil poslanec dr. Laginja nujen predlog gledé tifa, razsajajočega v Pulji. Predlog je podpisalo 41 poslancev skoro iz vseh strank, med istimi tudi več Poljakov. S tem predlogom se je pozvala c. kr. vlada, da nemudoma stori potrebne korake, da se prepreči in uniči širjenje te nesrečne bolezni. Ali zdelo se je, kakor da je ta predlog neugodno iznenadil zastopnika takozvanega veleposestva istrskega, dra. Bartolija. Njemu, kakor da ni bilo prav, da se Hrvat briga za tisto bajé italijansko mesto. Med sejo je ta gospod skoval s pomočjo svojih prijateljev kratko vprašanje do c. kr. vlade, v katerem povprašuje isto, katere nadaljnje korake nameruje storiti v ta namen, da se bolezen ne bo širila. Jedno in

poskusom, približati se mu, nasproti je bil strog in nedostopen.

„Najprej pojdemo v cerkev“, je rekel na kratko.

Ko so prišli pred cerkev, se je prekrizal, vstopil, ozrl se naokrog, ogledal ulomljeno blagajnico in proč vrženo lejevo svečo, pobral jo in dal panduru, naj jo spravi. Iz blagajnice je vzel vse listine, kar jih je bilo še notri, jih zavil v papir, zapečatil ga s svojim in občinskim pečatom in tudi to izročil svojemu slugi.

Sodnik in pop sta se spogledala pomenljivo.

Pred cerkvijo se je preglednik ustavil.

„Tu je bil torej ranjen?“ je vprašal, ko je zagledal krvavo mlako tik cerkvenih vrat. V krvi sta še ležala ključ in dleto. Preglednik se je pripognil, ju pobral, nekač časa ogledoval ter ju potem dal slugi.

„Koliko pa jih je bilo?“ je vprašal sodnika hitro na to.

Za hip sta se spogledala sodnik in pop. Potem pa je odgovoril pop, ki se je naglo zavedel, s trdim glasom:

„Samo jednega sva dobila“.

(Pride še.)

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

21

Srbski spisal Gjuro Jakšić; preložil A. B.

Preglednik je malo pomislil, potem pa je rekel mirno: „Najprej pregledamo račune, zato sem poslan semkaj. Drugo pride pozneje.“

Občinski računi niso bili niti tako obširni niti tako zamotani, da bi mož, kakoršen je bil preglednik, ne bil mogel naglo biti žnjimi gotov. Ko je storil to, je vzel iz blagajnice obligacije, po vrsti pregledal njih vsebino, napravil svoje opazke, povprašal, zakaj ta ali ona zadolžnica, ki je bila že potekla, še ni bila izplačana ali podaljšana itd., potem pa je vpričo sodnika in občinskega odbora preštel gotovino, zaklenil blagajno in ključ zopet izročil sodniku. Z računi je bil zadovoljen. Sodnik se je oddahnil olajšano.

„Ali naj vam sedaj, gospod preglednik“, je vprašal, „pripeljemo zločinca?“

„Ranjen je“, mu je preglednik segnil v besedo, „sam pojdem k njemu“.

Sodnik se je ugriznil v ustnice.

„Pokličite mi tudi ključarja in gospoda svečenika, da bosta vpričo pri zaslišanju.“

drugo, predlog dra. Laginje in vprašanje dra. Bartolija, je bilo prečitano na zvršetku seje, okoli 10. ure zvečer.

Ker je bila ura kasna in le malo poslancev v zbornici, določil je predsednik, sporazumno z drom. Laginjo, stvar tako, da se bode naslednji dan, dne 16. decembra, razpravljalo o predlogu.

Dr. Laginja je utemeljil svoj predlog povsem stvarno in blago. Kakor vzrok začetku bolezni je navel okolnost, da so se kopali jarki za polaganje cevi za vodovod in se je s tem provzročilo okuženje zraka po vzduhu, ki je tem povodom prihajal na površino tal mesta puljskega. Po službenih podatkih da je že nad 1000 obolelih, v resnici pa jih je morda še enkrat toliko, kajti mnogi nočejo službeno prijaviti bolezni svojcev. Uradniki imajo veliko več opravila in stroškov. Nizi sloji prebivalstva da nimajo niti najpotrebnejega živeža. Vlada da je nekaj storila, in gotovo je, da ne preneha delati tudi na dalje, toda treba pomagati tudi uradnikom in siromašnejemu prebivalstvu. Zdravstvena policija da bi se morala odvzeti mestu. Mestna občina, urejena kakor vsaka druga krajna občina, ne zmore kolikor treba. Poleg tega, glasom vesti v novinah, da se mestni župan, dr. Rizzi, ne počuti dobro in da ne more priti v urad, da je prvi svetovalec dr. Glezer odpotoval na čistejši zrak v Trst, in da se občinska seja, s licana že dvakrat, ni mogla vršiti, ker ni došlo dovoljno število svetovalcev.

Za drom. Laginjo je spregovoril zastopnik vlade, sekcijski načelnik pl. Körber. Potrdil je večino onega, kar je trdil dr. Laginja. Potrdil je, da je takoj po začetku bolezni neka komisija preiskala vodo ter se uverila, da v vodi ni vzroka bolezni. Kasneje sta došla neki profesor vseučilišča graškega in zdravstveni svetovalec iz Trsta in sta zatrdila, da je tudi v vodi iskati razloga bolezni. Govornik je zaključil, da je vlada storila vse in da je po takem ugodila vsemu, kar zahteva nujni predlog, ali z drugimi besedami: da bi se predlog mogel morda umakniti.

Na to se je oglasil rečeni posl. dr. Bartoli. Pri rokah je imel nekoliko papirkov, ali kakor da jih je pomešal, izjavil se je na kratko. Govor sekcijskega načelnika da je zajedno odgovor na njegovo včerajšnjo interpelacijo. Ta govor da odgovarja njegovemu pričakovanju. Vlada je storila vse mogoče in da storiti hoče še. Naloga c. kr. vladi je, da podpira občino v njenih težnjah. Vsa gospoda, ki stoji tam doli na čelu oblastni, državnih in avtonomnih, da ukrepajo vse, kar je potrebno. Glasi iz časopisov, ki jih je prečital prvi govornik, bi se morali še-le potrditi. Gotova je vsakako bolezen dra. Rizzi-a, ki je takoj odpotoval iz Trsta v Pulj, ko je zvedel o razsajanju bolezni.

Dr. Bartoli ni niti omenjal dra. Laginje kakor predlagatelja, ampak omenjal ga je kakor onega, ki je prvi govoril o stvari. Govor zastopnika c. kr. vlade je vsprejel kakor odgovor na svojo interpelacijo od prejšnjega dne, in s tem kakor da je hotel reči, da je on spoznal stvar. Obласти da so odgovorile njegovemu pričakovanju, da so vse storile in da še storé. Osobe, ki stoje na čelu avtonomne oblastni, torej deželni in občinski, da mu jamčijo za to. O deželni niti ni povedal ničesar, kar bi bila storila. Ozirom na občinsko oblast je menil, da treba, da se potrdi glasovi v novinah o potovanju prvega svetovalca dra. Glezerja v Trst ter o nemožnosti, da bi se obdržavale seje občinskega zastopa. Lepo jamstvo! Ali je možno huje obsoditi avtonomno, občinsko oblast, nego s tem, da vzlic bolezni župana beži prvi svetovalec v Trst in da se ne morejo vršiti seje?! Taki so italijanska gospoda! Dokler je vse dobro in zdravo, tedaj hoté gospodariti le oni. Ko pa je kaj hudega, tedaj bežé, ne morejo se sniti ter hočejo, da mora država podpirati občino v njenih težnjah, občino, ki je brez glavarja in prvih svetovalcev in v kateri se občinski zastop ne more niti sniti. Ako bi se c. kr. vlada zanašala na občino, pač ne bi vedela, kaj je storiti. Oni deželni odbor, ki sicer toli oblastno postopa, ni ukrenil menda ničesar. Taki so!

Izenadil je se svojim govorom poslanec dr. vitez pl. Kraus, Nemec, ki ne pripada nobenemu parlamentarnemu klubu. On je bil v Pulju pred jednim letom in pol. Prijazno vodjen po členih c.

in kr. mornarice si je ogledal arzenal ter je dobil v dar knjigo nepoznanega pisatelja „Pulj, njega minolost, sedanjost in bodočnost“, tiskano že leta 1886. V istej se opisuje tudi zdravstveno stanje v Pulju, ki je v mnogem odvisno od stanja pitne vode v Pulji. Pisatelj je že takrat takorekoč prokoval bolezen, ki razsaja sedaj. Upravne oblasti istrske, avtonomne in državne, občinska, deželna in cesarsko-kraljeve morale so vedeti za to knjigo, pisano učeno in zavestno, ter ravnati se po istej. Vsega tega niso storile — to jim je očital govornik naravnost in rezko. Uprava Istre bi bila morala storiti primernih korakov, makar tudi na vzdor (škodo) avtonomnih pravic. Tu ne gre samo za mesto in občino puljsko, niti ne za samo prebivalstvo Istre. V Pulju, kjer je bilo malo gnezdo s 600 prebivalci, ko je je prevzela monarhija, ima sinov vseh dežel monarhije Habsburgov. Obласти vse monarhije morale bi se zavzeti za zdravstveno in vodno stanje Pulja. Leta 1890. jih je že bilo 55, a leta 1891. 210. To je tiskano, za to so morale vedeti oblasti. Govornik se je čudil izjavam vladnega zastopnika, kakor da so oblasti storile svojo dolžnost v tem obziru. Neke tvarine so se zakopale pod površino mesta, mesto da bi se jih bilo odvelo, in to samo radi varčnosti, a te tvarine so sedaj glavnim vzrokom bolezni. Ono, kar se je storilo do sedaj, ne odgovarja niti od daleč vsemu onemu, kar bi se bilo moralo storiti. Zdravstveno policijo bi morala vzeti nase država ne samo za sedaj, ampak tudi za naslednja leta in bodisi tudi za vedno. Tu treba pomagati z obema rokama. Tu gre za sinove vse monarhije.

Ta nepričakovani govor povsem nepristranskega poslanca je iznenadil ugodno nas, neugodno naše protivnike. Da je tako govoril dr. Laginja, bil bi se dr. Bartoli gotovo spravil nanj z vsemi papirčki svojimi. Tako pa je spravil „le pive in sacco“, molčal je kakor kamen. Inozemci poznajo mnogo mnogo boljše stanje Pulja, nego li on. Naši poslanci so odobraval burno dru. vit. pl. Krausu in so ga zahvalili na govoru.

Dr. Laginja je to storil javno in je popolnil svoj prvi govor s tem, da je neki naš prosti seljak že pred več leti svetoval ono, na kar se je došlo sedaj po tolikih komisijah.

Sedaj tudi vladni zastopnik nič ni mislil, da ni potreben nujni predlog. Ta predlog je bil vsprejet jednoglasno. Na to so poslali posebnega uradnika z Dunaja, ki ima voditi opravila proti bolezni v Pulju in v Lošnju, katere poslednje je tudi omenjal dr. Laginja.

Gospoda Italijani, mesto da propovedujejo o italijanstvu Istre, Pulja, Lošinja itd., mesto da to povdarjajo ob vsaki priliki, mesto da spletkarijo povsodi in na vse načine, naj bi radi delali za potrebe prebivalstva; a ako ne umejo tega, morala bi jih učiti odločna roka, kako morajo vršiti svojo dolžnost upravne oblasti.

Za občila po Istri.

Govor poslanca Spinčiča v seji zbornice poslancev dne 16. decembra 1896.

(Zvršetek.)

Dokler ne bode deželni zastop boljšega mišljenja, bode morala pomagati vlada, in ona naj pomaga na dvojni način: v prvo s tem, da sama zida oziroma popravlja erarijalne ceste, in v drugo s tem, da daje podpore. Mnogo je storiti in ja bi navel tu le nekoliko potreb za izgled. Graditi bi bile, kakor sem že omenil gori, uprav ceste v občini pomjanski, okraja koperskega, potem cesta med Lupoglavo in Laniščem, ki bi bila jako potrebna za tamošnje vrle prebivalce Krasa.

Potrebna bi bila druga cesta med Podgrad-Munami in Žejani v okraju Voloskem tudi za vrle prebivalce Krasa. Potem bi bila potrebna v tem okraju cesta Klana-Paka, o kateri je bilo že mnogokrati govora toliko v deželnem kolikor v državnem zboru, a zdi se, da je istotako pripisati krivdo primorski vladi, da se tudi tu ni storilo ničesar. (Čujte!)

Potem bi bila n. pr. zvezna cesta med okrajema Pulj in Pazin, namreč cesta med Barbano in Labinjem, o kateri se je tudi že — govorilo tu v državnem zboru.

Potrebno bi bilo graditi cest tudi na otokih. C. kr. vlada se gotovo tudi čuti dolžno, da kaj stori, in zdi se, da je nekaj storila tudi gledé

cest, o katerih je bilo govora v državnem zboru in po redlogih.

Namerovane so korekture na cesti Podgrad — Rupa — Lipa — Pehlin, potem na cesti Reka — Učka — Pazin, sosebno pri Pazu, kakor tudi na cesti Volosko-Plomin.

Na tej cesti se tudi že dela in je v proračunu za leto 1897. postavljena jedina svota, kije sploh uvrščena za ceste po Istri. V proračunu za leto 1897. je postavljenih za vso Istro 13.000 gl. in niti novčiča več, izvzemši redno vzdrževanje.

Na tej črti, in sicer med Volosko-Opatijo se dela ravnokar, na isti se nahaja tudi Opatija ali kakor rekajo navadno zunaj dežele, Abbazia, svetovnoznano zdravilišče. Izvzemši dela v pristanišču vlada še ni storila skoro ničesar za to zdravilišče. (Čujte!) Trdili bi celó lahko, da je z mitnicami ob cesti storila uprav nasprotno, da se je namreč oviraje promet postavila nasproti.

Že davno bi se bila morala zidati boljša zvezna cesta od železniške postaje Matulje do Opatije in dalje, in sicer ne le za gospodo, ki prihajajo tja in katerim jaz privoščam najboljše, ampak tudi za prebivalstvo, rečem lahko, treh okrajev, v katerih življenje bi prišla večja povzdiga po povzdigi Opatije. (Prav res.) Kar c. kr. vlada ni storila do sedaj, stori naj v bodoče. Kar se dostaja podpor, naj c. kr. vlada da podpor onim občinam, ki so pripravljene tudi iz svojega kaj storiti v tem pogledu.

Omenjam n. pr. svoje rojstne občine, v kateri sem malo časa sem tudi člen občinskega zastopstva. V proračunu za leto 1897. je zastopstvo te občine določilo razmerno jako veliko cestnih stavb, storilo bi pa še več in bi mu bilo omogočeno, da bi lažje storilo, ako bi prišla na pomoč tudi c. kr. vlada, država. (Vladni zastopnik, sekcijski načelnik Iszkowski: Kako se zove ta občina?) Zove se Kastav. Nekaka dolžnost bi bila c. kr. vladi, da pomaga ne le tej občini, ampak tudi vsem drugim občinam, ki kažejo voljo, da bi tudi same storile kaj po svoji moznosti.

Kar se dostaja vodnih stavb, izrekam zahvalo poročevalcu na tem, da je v tem pogledu stavl predlog toliko gledé Dalmacije, kolikor gledé Istre. Opaziti moram, da v proračun za leto 1897. ni postavljen niti jeden novčič za vodne stavbe, ni za Istro, ni za Primorsko sploh. (Čujte! Čujte!) Sklicevati se moram tu na svoj resolucijski predlog, ki je že postal sklep te visoke zbornice in s katerim se je pozvala vlada, da izvede vodne stavbe ob reki Mirni, ob potoku Reka v Osapski dolini in tudi ob potoku na tleh občine Baska na otoku Krku. Prosil bi torej visoko vlado, naj se ozira toliko na te, kolikor na druge potrebne vodne gradnje po Istri.

Konečno moram reči nekoliko besed o potrebi vode. V tej stvari se mi ni treba sklicevati na drugo nego na interpel cije svojega tovariša Laginje in tovarišev od dne 28. oktobra 1893. V točki 1a, te interpelacije je rečeno, da po Istri trpe veliko pomanjkanje na vodi cele vasi, mesta, občine, dá celó okraji, in v točki b, da je voda jedinega izdatnega izvirka v Pulju že dolgo pomešana snovmi, škodljivimi zdravju, in pokvarjena, da je torej prebivalstvo onega mesta in pomorske trdnjave izpostavljeno največim nevarnostim v zdravstvenem pogledu.

Gospoda moja! Gospod poslanec dr. Laginja je povedal to že v naprej, kar se je, žal, zgodilo sedaj in o čemer leži nujen predlog pri predsedništvu Caveant consules, da se ne dogodi kaj takega tudi po drugih delih Istre. Državni poslanci so storili svojo dolžnost že pred leti, naj stori tudi c. kr. vlada svojo dolžnost.

Opaziti hočem še na zvršetku, ako se dadó podpore občinam, ali se sploh dadó, potem naj se te podpore ne porabljaajo za strankarske namene, kakor je bilo tako p i lokvi v Obrovu, o čemer je dr. Laginja zopet govoril te dni, in kakor je bilo s cesto Podgrad — Mune — Žejane.

Gledé te ceste moram opomniti, da je bil v letu 1893. na licu mesta neki visoki zastopnik c. kr. vlade in da je obljubil takrat, da v nekoliko tednih pošlje tja inženerja in da se dela izvrše v nekoliko mesecih. Minola so pa tri leta, gospoda moja, inženjer ni prišel, storilo se ni ničesar, in, kakor se vidi, le zato ne, ker je tamošnji župan odkritosrčen Slovenec (Čujte!), ki ljubi svoj narod,

in je zato v očeh primorskih zastopnikov vlade sovražnik istim.

Ob zaključku bodi mi še, kakor generalnemu govorniku, dovoljena opazka, da sem sploh hvaležen na izjavi, ki jo je podal včeraj zastopnik c. kr. vlade, da se bode namreč oziralo na vse želje. Naj se pošteva te želje, naj so že prišle od kjer si bodi, in naj bi se jemal ozir na resolucijski predlog, katerega si dovoljujem prečitati v imenu tovariša Purgharta, ki ni več došel do besede.

Ta predlog se glasi (čita):

„C. kr. vlada se pozivlja, da največjo urnostjo ukrene resne priprave za ustrojitev kanala med Donavo — Vltavo — Labo in da najizdatneje povspeši delo, da se Vltava od Budijevic doli usposobi za plovenje“.

(Pohvala. — Govorniku čestitajo.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 23. decembra 1896.

Državni zbor. Včeraj je imela gospodska zbornica svojo zadnjo sejo pred prazniki. Vsprejeli so se razni zakonski načrti, med istimi tudi obrtna novela. V razpravo o poslednji je posegnil tudi kardinal Gruscha. Govornik se je zahvalil, da se je vprašanje vajencev uredilo zakonito. Sosebno je pozdravil z veseljem določilo §. 104, da se morajo rokodelski vajenci vzgajati versko-nravno. Slednjič je izjavil željo, da bi za druge ob nedeljah uvele veronauk.

Dopolnilni volitvi v Dalmaciji. Na včerajšnji volitvi za deželni zbor dalmatinski v kmečkih občinah zaderskih je bil izvoljen kandidat dr. Trumbić, v kmečkih občinah dubrovniških istotako Trumbić.

Volitev župana v Pragi. Tudi včerajšnja ponovna volitev je ostala brezuspešna. Jutri bode volitev v tretjič, na kateri odloči absolutna večina.

Zakon o domovinstvu. Njeg. Veličanstvo je že potrdilo zakon o domovinstvu in uradna „Wiener Zeitung“ ga je že priobčila pred par dnevi in z dnem razglasenja je tudi stopil v veljavo ta zakon. Mi smo že opetovano govorili o veliki krivičnosti v dosedanjem zakonu o domovinstvu in smo dokazovali, da zahteva najjednostavnejša pravica, da se ta zakon premeni v razbremenjenje malih občin po deželi. Nočemo vnovič navajati dokazov za to svojo trditev, ampak navesti hočemo še enkrat nekatera bistvenega določila novega zakona.

Občina, v kateri biva kdo, ne more dotičniku odreči vsprejema v občinsko zvezo, ako je popred deset let radovoljno in nepretrgano bival v občini. Začetek tej 10letni dobi se je določil s 1. januarjem 1891. Avstrijski državljani torej, ako odgovarjajo vsem drugim zahtevam zakona, zadobe z letom 1901 pravico do zahtevanja, da jih vsprejme v svojo zvezo ona občina, v kateri so bivali od leta 1891 sem. Ako je kdo iz svoje lastne volje zapustil občino, je s tem pretrgal dobo za priposestevanje domovinskega prava. Ta doba se pa ne smatra pretrgano, ako je kdo odšel vsled svoje vojaške dolžnosti, ali ako je razvidno iz okolnosti, da se je oddaljil z namenom, da obdrži svoje bivališče v dotični občini. Prosilec za domovinsko pravo ne sme v tej 10letni dobi uživati nikake ubožniške obskrbe. Ali kakor tako obskrbo se ne pošteva osvobojenje šolnine, uživanje kaknega stipendija ali le začasne podpore. Tudi inozemci lahko zadobe pravico do podeljenja domovinstva, toda isti morajo popred zadobiti avstrijsko državljanstvo. Ako občina ne bi rešila prošnje za podeljenje domovinstva v teku 6 mesecev, potem odloči o istej politična oblast. Ta oblast bode odločala tudi, ako je občina zavrnila prošnjo za podeljenje domovinstva. Vsprejem v občinsko zvezo se ne sme omejevati na kako določeno dobo in se domovinstvo ne sme podeljevati pod pogoji, ki bi bili škodljivi posledicam domovinskega prava. Za vsprejem v občinsko zvezo na podlagi tega zakona se ne bode plačevala nikaka pristojbina.

Razprava proti morilcema Stambulova. Včeraj je sodišče v Sredcu nadaljevalo zaslišavanje prič. Bivši minister Salabačev je izjavil, da je Stambulov dobil nekega dne grozljivo pismo, katero je Stambulova spominjalo na smrt majorja Panice. Drugi svedoki so trdili, da je Gjorgjev

iskal prilike umoriti Stambuleva že povodom nekega lova v okolici Sredca. Važna in zanimiva je bila izjava brata nekega častnika, Jordana Iljeva. Le-ta je povedal, da je istega dne, katerega se je dogodil atentat, videl Gjorgjeva in Tufekčeva, ko sta v neki prodajalnici orožja poskušala revolverje ter kupila tri revolverje in jeden jatagan. Izjavil je, da je jatagan, ki mu ga je pokazal predsednik sodišča, isti, katerega je bil kupil Tufekčijev. Le-ta pa je izjavil, da je kupil revolverje za tri makedonske dobrovoljce, o nožu pa da ne zna ničesar.

Pomiloščenji Armenci. Korespondenčni urad javlja iz Carjagrada 20. t. m.: Danes je bil objavljen sultanov ukaz, ki proglašja pomiloščenje Armencem. Izvzetih je 84, ki so bili obsojeni na smrt, toda le-tem je obsodba spremenjena v ječo. Med temi poslednjimi sta škofa bitliški in baskojski, katera odpošljejo v kateri samostan v Jeruzalemu.

Položaj na Turškem. Ruski odposlanec Nelidov je izjavil sultanu v avdijenciji, da je potrebno uvesti ozbiljne preosnove; kar pa se dostaje pomiloščenju, da je treba omejiti jih. Sultan je obljubil, da izda v kratkem dekret za splošno pomiloščenje, izvzemši take obsojence, ki so zakrivil navadna hudodelstva. — Armenski patrijarh se poteguje za splošno pomiloščenje. Govori se, da nameruje dati patrijarh svojo ostavko, ako tega ne doseže.

Italijanski ujetniki. „Agenzia Stefani“ javlja: Prvi oddelek italijanskih ujetnikov pod vodstvom majorja drja. Nerazzinija se je odpeljal danes (22.) iz Masave v Neapelj. General Albertone je ostal v Adis-Abebi, da uredi druge odposiljatve ujetnikov, ki se bodo vračali v četah po 200. Pot do Zeile je bila ujetnikom jako huda, ker jim je primanjkovalo vode. — Ti ujetniki so večinoma častniki, ki so se dne 7. novembra odpravili na pot iz Adis-Abebe. Trudapolno potovanje do Hararja je trajalo 17 dni. Tam je bil ras Makonen zbral 185 ujetnikov, ki so bili raztreseni po njegovi zemlji. Iz Hararja so se odpravili dalje dne 6. t. m. — Ujetniki tožijo o nedelavnosti družbe Rdečega križa.

Različne vesti.

Radi velikih praznikov izide nocojsnje večerno izdanje našega lista na 8 straneh z jako mnogovrstnim gradivom — Temu naslednje izdanje izide še-le v torek zjutraj.

Imenovanji. Nj. Vel. cesar je imenoval vladnega svetovalca g. Krištofa Busicha ravnateljem tržaške policije. — Novoumenovani policijski ravnatelj je še-le 42let star, rodem okoličan, vešč deželni jezikom in vesten uradnik. Čestitamo na povišanju!

Naučni minister je imenoval profesorja na gimnaziju v Saazu. Josipa Blasiga, stalnim učiteljem na državnem gimnaziju v Trstu.

Poročilo o včerajšnji zanimivi seji mestnega sveta priobčimo v današnjem večernem izdanju.

Za „Božičnico“ so nadalje darovali: g. Franc Kadister 100 Kr. ga. Engelhilda Laurič 30 Kr. g. Katinka Jugović 4 krone g. Fr. Hitty 12 p. nogovic, g. Aite & Zadnik 15 m. barhenta, g. Jakob Klemenc 40 m. perkala, g. Ante Truden en zaboj pomar. nč. Najtoplejša zahvala vsem rodoljubnim darovalcem.

Za „Božičnico“ je nabral mej sledečimi delavci 4 krone in 80 stotink g. Ivan Bufon; darovali so: Ivan Bufon 1 krono, Alojzij Štofa 1 krono, Jernej Pintar 1 krono, Ivan Seršen 40 st., Jurij Lekar 40 st., Buda Jožef 20 stot. in A. R. 80 stot.

Za rodbine ponesrečenih Križ nov poslali so nam dosedaj:

Gosp. Fran Kalister	300 kron;
„ I. U. O.	10 kron;
„ Miha Truden	30 kron;
„ Kornelij Gorup	50 kron;
msgr. Karabaič Anton	2 kroni.

Skupaj . . . 392 kron.

Nadaljne darove sprejema drage volje naše upravništvo, katero se prepriča naravnost pri družinah in domačinih o najkoristnejem načinu razdelitve in uporabe prejetih darov. Brat pomagaj bratu!

Legár (tifus) v Pulju. Stanje epidemije dné 21. t. m.: Meščanstvo: novih slučajev 32, ozdravel

0, umrl 0, vkupno 666, izmed kojih 104 v bolnišnici. Vojaštvo: novih slučajev 12, ozdravela 2, umrla 2, vkupno 499. — Predvčerajšnjem je bil c. kr. namestnik vitez Rinaldini v Pulju, da si ogleda zdravstvene naredbe. — Minister za notranje stvari je brzojavnim potom nakazal občini puljski 100 gld. iz zaklada „epidemije“ za poravnavanje stroškov, ki jih povzročujejo zdravstvene naredbe.

„Pevsko in bralno društvo na Opčinah“ bode imelo dné 31. decembra ob 7½ uri zvečer svoj letni občni zbor v prostorih gospoda M. Logarja.

Falbovi „kritični dnevi“ leta 1897. Profesor Rudolf Falb objavlja, da bode prihodnje leto „kritični“ ti-le dnevi: I. vrste: 18. marc, 17. april, 26. september, 17. februar, 25. oktober, 28. avgust, 16. maj, 24. november. — II. vrste: 23. december, 12. avgust, 11. september, 3. marc, 18. januar, 1. februar, 14. juni, 14. juli, 29. juli, 10. oktober, 3. januar, 2. april. — III. vrste: 9. november, 1. maj, 30. juni, 9. december, 31. maj. — Vseh „kritičnih“ dni leta 1897. je torej 25; „najkritičnejši“ pa bode 18. marc in potem pada jakost „kritičnosti“ po redu, kakor so tu razvrščeni dnevi, vse do 31. majnika, ki je torej najmanj „kritičen“.

Madjaronstvo v Zagrebu. V Zagrebu so krstili trg pred novo realko in gimnazijem „Trg grofa Khuen Hedervara“. Ravnateljstvo teh zavodov je priredilo večer, predno so se pribili novi napisi, „domača zabava“ v dvorani realke. Tu se je tamburalo, pelo, deklamovalo in tudi govorilo. Toda dijakom ni povedal nihče, komu na čast je bila ta „domača zabava“.

„Premeten“ cerkovnik. Neki župnik v bližini Prage slavi vsako leto Sveti večer v družbi nekaterih prijateljev svojih. Kakor druga leta, poslal je tudi letos svojega cerkovnika v Prago, da nakupi raznih jestvin in pa dve steklenici šampanjca. Ko je mož vstopil v dotično trgovino, se je začudil, da stoji kar polna košarica takih steklenic blizu vrat, ne da bi kdo pazil na to „dragoceno vino“. Mož je bil „kunšten“, kakor so cerkveniki obče, in brzo došel na „ženijalno“ idejo. Kupil je le jedno samo steklenico šampanjca in, v tem ko so mu isto motali v papir, — polastil se je drznim grabežem jedne steklenice iz košare ter, smuk! jo skril pod plaščem. Zadovoljen se svojo spretnostjo je plačal kupljeno steklenico in odšel. V prodajalnici pa so na to govorili, kakó je neki to, da je gospod župnik letos za Božični večer kupil samo jedno steklenico šampanjca, ko je vendar doslej vsako leto kupil po dve. Po naključju pa so v prodajalnici došli na to, da iz košare manjka jedna steklenica, ki je služila v — reklamo! V tej steklenici, kakor tudi v drugih za reklamo, seveda ni bilo šampanjca, nego napolnjene so z vodo, kateri je primešanega nekoliko špirta. Ko ubogi župnik odprl steklenico in pokusi to zmes, pokvarjen mu bode najlepši večer vsega leta. In to zaradi „premetenosti“ nezvestega cerkovnika.

Židje so se potolkli v sinagogi. Te dni so židovski gimnazijalci v Stryju priredili v tamošnji sinagogi mrtvaško slavnost v spomin umršemu jim tovarišu. To pa ni bilo po volji fanatični ortodoksni stranki, katera je takoj sklenila motiti to svečanost. Mladi Židje sprijeli so se s „pravoverci“ in se tako neusmiljeno pretepali, da je bila policija preslaba razgnati jih. Morali so orožniki posredovati. Marsikatera krvava glava pa bode dokaj časa nosila „spomin“ na umršega dijaka in na „boj v sinagogi“.

Lov na medveda po Neapeljskih ulicah. Te dni se je na Cursu v Neaplju nastanil v najetem prostoru neki lastnik medvedov, ki se je produciral s svojimi zverinami za neznatno vstopnino. Nekega večera je lastnik ostavil dotični najeti lokal, toda pozabil je zapreti vrata. Jeden medvedov je vporabil redko, lepo priliko ter šel sprehajati se po Cursu. Vstopil je k nekemu prodajalcu s dja, ki je pobegnil od strahu, ter se spravil na pomaranče in jabolka. Sedaj je pričela vesela gonja. Mladina bi bila rada ujela medveda, toda ta je bežal po raznih ulicah. Seveda je ta lov vzbudil povsodi največjo senzacijo, a tudi strah. Gonjačem pa so se malo po malo pridružili razni stražarji, karabinjeri, uradniki in vojaki. Kar cela vojska je drvela za beže im kosmatincem. Tu pa tam je kateri stražar ustrelil iz revolverja na zver, toda

za to se medved niti zmenil ni. Slednjič ga je ustrelil neki orožnik iz puške. Siromak je moral plačati življenjem svoj sprehod po Neaplju.

Nečloveška mati. V Mariboru našli so te dni na desnem bregu Drave v vodi ležeče mrtvo truplo novorejenega otroka, kateremu je bil okoli vrata obešen kamen. Sodišče išče nečloveško mater.

Dunajske babice niso baš na najboljšem glasu. Prigovarja se jim, da niso baš izbirčne gledé sredstev, po katerih morejo priti do zaslužka. — Te dni je policija pozaprla šest teh „madam“ ter jih izročila deželnemu sodišču, ker se je dokazalo, da imajo na duši mnogo činov, ki so po zakonu strogo kaznjivi.

Pogojna obsodba. V Berlinu je stala te dni pred sodiščem 17letna deklica iz boljših krogov, obtožena tatvine. Ukradla je bila neki prijateljici svoje matere raznih dragocenosti. Sodišče jo je obsodilo na mesec dni zaporu, toda s pogojem, da se odgodi nastop kazni na štiri leta. Ake dekle v tem času ne stori nobene tatvine več, predloži jo sodišče na pomiloščenje in ji ne bo treba več v zapor.

Dobro vspela „šala“. Neki posestnik se je vozil te dni iz Havra v Pariz. V železniškem kupéju je sedel njemu vtrtic dostojno oblečen mladenič ter sta se razgovarjala o tem in onem. Pozneje je došlo v isti oddelek še drugih potnikov in razgovor je postal splošnejši. No, posestnik pa je zatem zaspal. Mladenič je na to izjavil sopotnikom, da je speči gospod njegov strijc ter dodal, da mu ne zameri, ako se on, kakor nečak, nekoliko pošali z njim. Ta „šala“ pa je bila v tem, da mu je odpasal torbo z denarjem in zatem izjavil sopotnikom, da se hoče s torbo vred skriti v bližnjem vozu, samo da ne smejo ničesar povedati, ko se „strijc“ probudi. To da bo dalo mnogo zabave, ker bo de mislil „strijc“, da mu je kdo ukradel denar. — Na prvi postaji je šel res „nečak“ iz vlaka, da se „skrije“ v drug kupé. Kmalu zatem se je probudil posestnik in jel iskati svojo torbo. Ker pa je le ni našel, pričel je kričati in psovati. Sopotniki so mu povedali na to, da je torbo vzal njegov „nečak“, da se — „pošali“. A ko je mož izjavil, da nima in ne pozna nikakoršnega nečaka, bilo je jasno vsem, da je torbo ukradel jako premeten lopov. V torbi je bilo 20.000 frankov in raznih papirjev.

O opustoševanju gozdov v Ameriki pritožuje se časnik „Garden and Forest“. Les se ne vporablja več samo za stavbe, pohištva itd., ampak gozdom preti velika nevarnost vsled izdelovanja papirja iz lesa. Sedaj je v Združenih državah severne Amerike 2000 tovarn, ki izdelujejo papir iz smrekovega lesa. Leta 1895. so v ta namen opustošili 20.000 akrov gozda, za letos pa računajo na še jedenkrat toliko. Kapitalizem bode tiral opustoševanje tako daleč, da bo de slednjič ameriških gozdov najti le še v — spisih in zgodovini.

Zima v Ameriki. Iz New-Yorka poročajo, da se je tam oglasila prav ostra zima. Minoli teden je v jelni noči padlo za dva palca snega, potem se je zjasnilo in navstal je občuten mraz, pokazal se je led.

Koledar. Danes (24.): † Adam in Eva; Hermina. — Jutri (25.): Rožič. Rojstvo gospodovo. — V soboto (26.): Štefan, muč.; Dionizij. — V nedeljo (27.): Nedelja pred novim letom. Janez evangelist. — V ponedeljek (28.): Nedolžni otroci: Kastor. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 44 min., zatoni ob 4. uri 16 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 9.5 stop., ob 2 pop. 12.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Trst 23. Kakor je znano, zaprosil je bil odbor za Martelančev spomenik, da se mu dovoli napraviti na istem spomeniku slovenski napis. Po svoji stari navadi je sl. tržaški magistrat vrnil to prošnjo s praga. C. kr. namestništvo je pa odobrilo napis, ki se ima uklesati na spomenik in je ukazalo slavnemu magistratu, da reši dotično prošnjo na slovenskem jeziku.

Trst 23. Danes se je vršila na deželnem sodišču kakor II. stopnja o prestopkih, razprava o ovadbi g. viteza Nabergoja zoper list „Independente“ radi razžaljenja časti; razpravljalo se je prašanje, spada-li sodba o razžaljenju časti, storjena psovskami v tiskopisu, pred deželno kakor porotno sodišče ali pod c. kr. okrajno sodišče.

Prva instancija, tržaška Pretura, razsodila je, da spada vsako razžaljenje tiskopisom pred deželno kakor porotno sodišče. Zastopnik gosp. viteza Nabergoja, odvetnik dr. Gregorin, pritožil se je proti tej razsodbi, trdè, da je v tem slučaju pristojna Pretura.

Temu nazoru pritrdilo je deželno sodišče, vsled česar bode soditi tukajšnji Preturi v tej stvari. Kakor je znano našim čitateljem, pisal je „Independente“ o gosp. vitezu Nabergoju, da je „muso roto“ (brezobraznik); intelligenza da diudio (gosja pamet) ter da spada mej prašiče. Obširneje poročilo jutri.

Novi York 22. Shod, ki se je vršil včeraj v Cooper Union, je vsprejel resolucijo na korist ustanovi na Kubi. Potem je šla množica po ulicah, da pokaže svoje simpatije do Kubancev.

Trgovinske brzovavke in vesti.
Zustimpasta. Pšenica za jesen — — — — — s soncem za spomlad 1896 8.18 do 8.19 Oves za spomlad 5.92—5.93. Rž za spomlad 6.78—6.79. Koruza za maj-juni 1897. 3.97-3.98
Pšenica nova od 75 kil. f. 8.05—8.15 od 79 kilo, 8.35—8.40. od 80 kil. f. 8.40—8.45 od 81 kil. f. 8.45 8.50 „ od 82 kil. for. — — — — —. Jedmen 6.10—8.10
proso 5.65—6.10.

Pšenica: Ponudbe in povpraševanje jako slabe — brez posla. — Vreme: dež.

Praga. Neravninasti sladkor for. 11.87, november-december 11.90 zopet mlačno.

Havra. Santos good average za december 61.50 za april 61.75. stalno.

Praga. Centrifugal novi, postavljeni v Trst: a carino vred odpadljatev precej f. 33 — — — — — Caneas 84.50 — — — — —. V glavni sodih 37 — — — — —

Hamburg. Santos good average za december 50.75 za za marec 1897. f. 50.75, za september 51.50.

Dunajski borza 23. decembra 1896

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.30	101.35
„ v srebru	101.55	101.50
Avstrijska renta v zlatu	122.90	123.15
„ v kronah	100.80	100.80
Kreditne akcije	371.91	372. —
London 10 let.	119.95	119.95
Napolconi	9.54	9.53
20 mark	11.76	11.76
100 ital. fr.	45.45	45.35

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:

6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj, Divačo in na Dunaj
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.

7.30 „ v Hrpelje (in od Hrpelje brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)

Lokalni vlak ob praznikih

2.20 popol. v Divačo.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Hrpelje.

9.50 „ iz Pulja, Rovinja.

11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.

7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.

9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka

Ljubljano,

Lokalni vlak ob praznikih:

8.35 popol. iz Divače.

b) **Južna železnica** (Postaja južne železnice.)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.

8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.

9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.

9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.

12.50 popol. omnibus v Kormin.

4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.

6.30 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.

8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko

8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.

8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.

10. — „ mešani vlak do Mürzzuschlaga.

DOHOD:

6.48 predp. mešani vlak iz Mürzzuschlaga, Beljaka, itd.

7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.

8.35 „ brzovlak iz Kormina,

9.25 „ brzovlak z Dunaja.

10.30 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.

10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.

11. 0 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.

5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.

7.38 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.

8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —

8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Stenski koledar za l. 1897

Od več strani se je naglašala potreba koledarja v slovenskem jeziku za rabo v pisarnah. — Tiskarna Dolenc v Trstu priredila je za leto 1897 tak koledar in ga prodaja po 20 nt. komad, s pošto 25 nvč. Kdor si ga želi, naj pošlje omenjeni tiskarni po nakaznici 25 nvč. in natančen naslov, ali pa naj pride sam v tiskarno, trg velike vojašnice št. 2, kjer dobi ga po 20 nvč. komad.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria števil. 1 (mej ulicama Chiozza in Farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in poštene vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Vekoslav Grebeno.

Borzni trg št. 14

Sedanja razstava:

Zanimivo potovanje

po

Bosni-Hercegovini

pogled na Sarajevo,

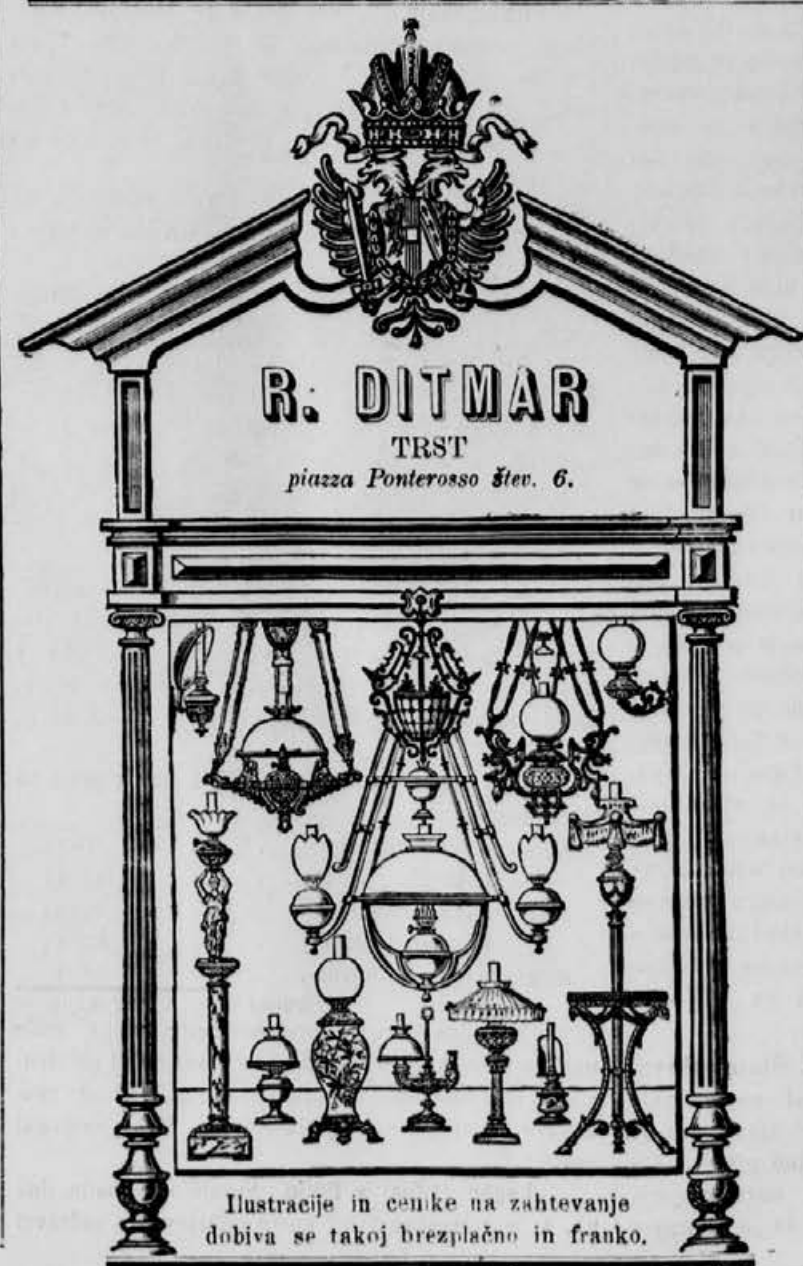
Vrduku, Travnik,

Banjaluka, Mostar,

Metković itd.

Ustoppina

20 novč. otroci 10 nov.

S početkom prihodnjega leta prične izhajati v Trstu v zalogi „Edinosti“ prvi slovenski ženski list

„Slovenka“

Ta list prinašal bode našemu ženstvu razven koristnih, poučljivih in zabavnih spisov tudi spise o gospodinjstvu, o hiši, modi itd.; sploh bavi se bode z vsemi v ženske stroke spadajočimi predmeti. Ker je ta list važnega pomena za nas Slovence, priporočamo istega vsem, osobito pa našemu ženstvu, vabeči na obilo naročbo. List bode stal za naročnike „Edinosti“ le 2 gld. — za druge naročnike pa 3 gld. — na leto. Rokopise je pošiljati uredništvu „Slovenke“, naročnina pa

Upravištvu „Edinosti“.